

Van	Burgemeester en Wethouder/Burgemeester	Zaak nr.	583338
Aan	Gemeenteraad	RIB nr.	2019 - 63
Portefeuillehouder	Annette Wolthers	Datum	30 oktober 2019
Informatie bij	Wouter van den Berg, Robert Sannes	Tel. nr.	(035) 629 <u>2277</u> of <u>2730</u>

Onderwerp

Melding financiële afwijking voortkomend uit definitief BUIG budget 2019

Kernboodschap

Het budget dat de gemeente Hilversum ontvangt voor het verstrekken van bijstand noemen we het BUIG budget (Bundeling van Uitkeringen Inkomensvoorzieningen aan gemeenten). Hilversum ontvangt al enige jaren minder geld van het Rijk voor de bijstandsuitkeringen dan de gemeente uitgeeft. Aangezien we te maken hadden met een meerjarig tekort in de jaren 2016, 2017 en 2018, is in de begroting voor 2019 rekening gehouden met een tekort van € 1,1 miljoen op het saldo van baten en lasten.

Op 1 oktober 2019 is door het Rijk het BUIG budget 2019 definitief vastgesteld. Ten opzichte van het voorlopige BUIG budget 2019 is het definitieve BUIG budget 2019 voor Hilversum met € 0,7 miljoen verlaagd. Inclusief tegenvallers in de bijstandslasten komen we uit op een additionele/extra overschrijding van ongeveer € 1,2 miljoen. Daarmee loopt het tekort dus op tot € 2,3 mln.

Hoe hoog is het tekort?

In onderstaande tabel wordt het tekort weergegeven. Deze tabel geeft het verschil weer tussen het voorlopige en het definitieve BUIG budget, met daaraan gerelateerde uitkeringslasten, overige baten en berekening vangnet.

Omschrijving	1-okt-18	1-okt-19	
	<i>Voorlopig BUIG budget + prognose 2019</i>	<i>Definitief BUIG budget + prognose 31-12</i>	<i>Verskil 'midden bandbreedte'</i>
Lasten Uitkeringen	31.239.826	32.200.000	960.174
Overig			
Baten BUIG budget	-29.652.390	-28.939.786	712.604
Overige inkomsten	-462.436	-880.000	-417.564
Vangnet	- +	-104.865 +	-104.865 +
	<u>-30.114.826</u>	<u>-29.924.651</u>	<u>190.175</u>
Verwacht saldo	<u>1.125.000</u>	<u>2.275.349</u>	<u>1.150.349</u>
Begroot saldo	1.125.000	1.125.000	-
Dekking algemene middelen	<u>-</u>	<u>1.150.349</u>	<u>1.150.349</u>

Baten – BUIG budget

Het definitieve budget BUIG 2019 is vastgesteld op € 28,9 miljoen. Ten opzichte van het voorlopige BUIG budget 2019 (oktober 2018) is dit € 0,7 miljoen lager. Dit is het gevolg van een daling van het macrobudget (totaal +/- € 147,1 miljoen). Hieraan liggen wijzigingen in de conjunctuur, de definitieve verwerking van realisaties 2018, effecten van rijksbeleid en loon- en prijsbijstelling ten grondslag.

Het lager vastgestelde BUIG budget is het gevolg van de systematiek van de BUIG. De middelen worden verdeeld middels een objectief verdeelmodel, waarbij landelijk objectieve criteria worden gebruikt om tot een verdeling te komen. Deze herverdeling pakt nadelig uit voor Hilversum. De criteria bestaan uit bevolkingsgroei, het aandeel WW-ontvangers en ook heeft het aantal sociale en particuliere huurwoningen invloed. Gemeente Hilversum heeft geen invloed op deze factoren en dus geen invloed op het verdeelmodel. Daarom wordt Hilversum ook wel een 'nadeel' gemeente genoemd.

Overige baten

De overige baten zijn begroot op € 0,5 miljoen, gebaseerd op voorgaande jaren. De verwachte realisatie van de overige baten bestaan uit 2 delen, namelijk terugvordering en verhaal (T&V) en baten uit het rechtmatigheidsonderzoek naar de voorliggende voorzieningen (zie RIB 2019-22, 25 maart 2019). Voor beide onderdelen samen wordt ongeveer € 0,9 miljoen aan baten verwacht. De hoger dan begrote realisatie is vooral te danken aan verwachte baten uit het rechtmatigheidsonderzoek (€ 0,2 miljoen), een herbeoordeling van de voorziening dubieuze debiteuren wat een verwacht voordeel oplevert van ruim € 0,1 miljoen en meer dan verwachte baten uit het reguliere proces T&V (naar verwachting ruim € 0,1 miljoen).

Bijstandslasten

In bovenstaande tabel zijn de lasten gebaseerd op het voorlopige BUIG budget 2019 (bekendgemaakt op 1 oktober 2018) en het begrote saldo van € 1,1 miljoen. Op basis van de realisatie bijstandslasten van de eerste 9 maanden is een schatting gedaan voor de rest van het jaar. Omdat wij niet weten hoeveel bijstandsgerechtigden zullen in- en uitstromen in het laatste kwartaal is een dergelijke prognose per definitie moeilijk te maken. Derhalve houden we een bandbreedte aan waar tussen naar verwachting de bijstandslast zal liggen. De realisatie bijstandslast zal naar verwachting liggen tussen de € 31,9 miljoen en € 32,4 miljoen. In deze raming zijn ook de kosten van het rechtmatigheidsonderzoek naar de voorliggende voorzieningen betrokken.

Saldo en eventueel vangnet

Het begrote saldo (tekort) 2019 van € 1,1 miljoen zal op basis van bovenstaande verwachte baten en lasten overschreden worden, met een bandbreedte tussen de € 1,0 miljoen en € 1,3 miljoen (inclusief vangnet). Met deze raadsinformatiebrief wordt een financiële afwijking gemeld van € 1,2 miljoen (het midden van de bandbreedte). De overschrijding van € 1,2 miljoen wordt voor € 0,7 miljoen verklaard door het lager vastgestelde BUIG budget. Het overige deel van € 0,5 miljoen, dit is 1,5% van het vastgestelde BUIG budget 2019, wordt verklaard door de som van hogere lasten en hogere overige baten.

Voor deze melding is geen dekking en dat leidt derhalve tot een lager begrotingssaldo. Middels de 2e tussenrapportage (raadsvergadering 11 december 2019) zal uw raad gevraagd worden overeenkomstig deze melding de begroting 2019 hierop aan te passen. Bij een overschrijding van € 1,2 miljoen komen we in aanmerking voor de vangnetregeling voor ongeveer € 0,1 miljoen. Aan de onderkant van de bandbreedte (overschrijding € 1,0 miljoen) zal een beroep op de vangnetregeling niet nodig zijn.

Primitieve begroting 2019 versus verwachte realisatie 2019

De primitieve begroting van jaar t wordt opgesteld in jaar t-1 (op basis van t-2). Vervolgens wordt jaarlijks in de 2e tussenrapportage de budgetten van het huidige jaar geactualiseerd. Indien naar de chronologische volgorde wordt gekeken blijkt dat de huidige begroting 2019, in afwachting van het definitieve BUIG budget, eigenlijk 2 jaar is verouderd. Gedurende het jaar wordt bovenstaand overzicht gebruikt, om zoveel als mogelijk over actuele informatie te beschikken. In bovenstaande tabel staan echter niet de in de begroting opgenomen baten BUIG en ook niet de begrote bijstandslasten. Omdat we bij de 2e tussenrapportage de begroting aanpassen, zijn onderstaande mutaties nodig, die ook in de 2e tussenrapportage zijn opgenomen:

1. Baten, BUIG budget. Ten opzichte van de primitieve begroting 2019 ontvangen wij € 1,3 miljoen meer.
2. Overige baten. Ten opzichte van de primitieve begroting 2019 ontvangen wij € 0,4 miljoen meer.
3. Lasten. Ten opzichte van de primitieve begroting 2019 geven wij € 3,0 miljoen meer uit. De hogere lasten zijn o.a. als volgt te duiden:
 - a. Door gestegen BUIG budgetten en uitgaven sinds het opstellen van de begroting 2019 resulteert de begrotingswijziging in een relatief grote aanpassing van de lasten (€ 3 miljoen), terwijl deze ten opzichte van de jaarrekening 2018 veel kleiner (0,3 miljoen) is.
 - b. Voor 2017 en 2018 is de mutatie van de lasten en baten meegenomen in een verzamel melding omdat deze per saldo geen effect hadden op de begroting. Voor 2019 wordt de afwijking gemeld middels een separate RIB, omdat er per saldo een additioneel nadeel wordt verwacht van € 1,2 miljoen.
4. Vangnet. Bij de afwijking van € 1,2 miljoen is aanspraak op de vangnetregeling mogelijk van € 0,1 miljoen. Ten opzichte van de primitieve begroting 2019 is dit € 0,1 miljoen meer.

Hoe dringen we het tekort verder terug?

Gemeente Hilversum gaat nu verder met implementeren van het plan 'Focus op werk', waarbij concrete acties tot meer uitstroom gaan leiden. Verder is een regionaal arbeidsmarktbewerkingsplan vastgesteld ('Werken aan Werk'). In dit plan staan activiteiten geformuleerd om extra (duurzame) uitstroom uit de bijstand te realiseren. Tenslotte laten we een kwalitatief en kwantitatief onderzoek uitvoeren naar de BUIG. De verwachting is dat het onderzoek ons handvatten biedt om de lasten van de bijstand op een positieve manier te beïnvloeden.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

D. Emmer

P.I. Broertjes

Bijlage(n): geen

Deze raadsinformatiebrief is digitaal beschikbaar op [internet](#) onder "Vergaderstukken", B&W-vergadering van 29 oktober 2019.